

- POLITISK NOTAT

Danmarks bedste kommune til at styrke viden og kvalifikationer

Forudsætningen for et velstående samfund er kompetente og dannede borgere. Og der er i den grad brug for velkvalificerede medarbejdere, som kan tilbyde deres arbejdskraft, kompetencer og viden til erhvervslivet. Her spiller uddannelse en central rolle.

For erhvervslivet er det problematisk, at omkring 20 pct. af de 25-årige i dag ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. Udfordringerne starter allerede i folkeskolen, som kommunerne har ansvaret for. Alt for mange forlader i dag folkeskolen uden et tilstrækkeligt fagligt fundament, og der er fortsat brug for at styrke det generelle niveau i kernefag som dansk og matematik. En styrket praksisfaglighed er et vigtigt redskab til at tabe færre i uddannelsessystemet og øge læringen for alle.

Den seneste folkeskolereform havde det rigtige sigte med at skabe en mere virkelighedsnær og varierende skoledag med bl.a. Åben Skole. Alle skal blive så dygtige, som de kan. Det fremgår dog af følgeforskningen, at implementeringen langt fra er i mål. F.eks. er det kun 25 pct. af skolerne, som i høj grad har implementeret Åben Skole som koncept.

Kompetencerne, som efterspørges på arbejdsmarkedet, og som er en nødvendighed i hverdagen, ændrer sig konstant. Derfor er det vigtigt med et bedre samspil mellem udbud og efterspørgsel, så vi får løst mismatchudfordringer på arbejdsmarkedet, hvor bl.a. manglen på kompetente faglærte og medarbejdere med stærke IT-kompetencer kan nævnes. Det er bl.a. afgørende, at alle elever lærer at bruge teknologi, at forholde sig kritisk til hvordan teknologi fungerer og benyttes, samt hvordan innovativ brug af teknologien kan skabe lokal og global værdi.

Derfor fremlægger Dansk Erhverv her en række konkrete forslag, som kan implementeres i alle landets kommuner. Dertil kommer en række succeshistorier, der giver eksempler på, hvordan handlekraftige kommuner har styrket uddannelse og kompetencer.

Dansk Erhverv anbefaler

Styrket implementering af praksisfaglighed i grundskolen

Ifølge VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd øges elevernes faglige resultater, hvis der er en kommunal mål- og resultatstyring i kombination med selvbestemmelse til skolelederne. Særligt i forbindelse med Åben Skole er der behov for retningslinjer og tilrettelæggelse af forløb og portaler. Her skal det sikres, at eleverne præsenteres for det lokale erhvervs- og foreningsliv, hvilket DA Åben Virksomhed og andre initiativer gerne hjælper med. Dertil skal kommunerne sikre målrettede investeringer for at fremme den praksisfaglige undervisning i folkeskolen. Ved at integrere praksisfaglige dimensioner i skolens fag og undervisning kan man styrke elevernes interesse og motivation, øge læringen og give eleverne et mere nuanceret billede af de uddannelser og jobmuligheder, der findes på den anden side af skolen.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- kommunerne styrker arbejdet med at realisere den åbne skole i samarbejde med erhvervs- og ungdomsuddannelser, foreningsliv mv.
- kommunerne prioriterer og investerer i fysiske rammer, udstyr og undervisningsformer, der understøtter praksisfaglige og anvendelsesorienterede undervisningsformer på alle klassetrin.
- kommunerne benytter sig af den rådgivning og de tilbud, som bl.a. DA Åben Virksomhed stiller til rådighed.

Indfør teknologiforståelse i folkeskolen¹

Vi lever i en digital tidsalder, hvor eleverne skal klædes bedre på og gøres digitalt parate til vores højteknologiske samfund og arbejdsmarked. Kommunerne har inden for folkeskoleloven mulighed for at indføre teknologiforståelse i folkeskolen som et særskilt fag eller en integreret del af undervisningen i andre relevante fag. Det skal styrke den digitale myndiggørelse og give eleverne en kritisk, refleksiv og konstruktiv undersøgelse og forståelse af digitale muligheder og konsekvenser.

Især teknologiforståelse er en forudsætning for at kunne navigere i det digitale univers, som er blevet en integreret del af vores samfund. Alle børn bør lære, hvordan digitale teknologier virker, og om de aktører og interesser der er på spil. Om alt fra fake news til brug af kunstig intelligens i kampen for klimaet og som en vej til et bedre sundhedsvæsen. Derfor arbejder Dansk Erhverv også for, at teknologiforståelse på landsplan indføres som obligatorisk fag i grundskolen.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- kommunerne styrker arbejdet med teknologiforståelse som integreret del af skolens obligatoriske fagrække.
- kommunerne udnytter de muligheder, der er lokalt for at afsætte selvstændige timer på skoleskemaet til at undervise i teknologiforståelse.
- kommunerne prioriterer teknologiforståelse som faglighed i forbindelse med den løbende efteruddannelse af kommunens lærere.

Den Forberedende Grunduddannelse

Dansk Erhverv mener, at det er vigtigt at prioritere en helhedsorienteret, sammenhængende og inddragende kommunal ungeindsats, hvor den enkelte unge tages i hånden fra start til slut. Derfor er det også vigtigt med et godt samarbejde med FGU og aftagere for elever på FGU, og der er brug for at sikre, at de elever, som har brug for et forberedende tilbud inden overgang til ungdomsuddannelse eller job, får tilbud om det. En stærk koordineret ungeindsats vil forbedre den enkeltes livschancer, arbejdsudbuddet og de offentlige udgifter.

¹ Teknologiforståelse. EMU, maj 2019.

Dansk Erhverv foreslår at:

- kommunerne nøje følger og styrker kvaliteten af ungeindsatsen, herunder uddannelsesplan, målgruppevurdering og samarbejdet med FGU.
- kommunerne understøtter en smidig overgang til FGU for de elever, som f.eks. ikke er parate til job eller videre uddannelse efter grundskolen.
- kommunerne understøtter, at det lokale erhvervsliv tænkes ind i FGU-undervisningen, herunder bistår elever i erhvervsgrunduddannelse med praktikpladser.

Handlekraft, der har styrket viden og kompetencer

Virksomhedskontakt øger antallet af erhvervsuddannede²

Ballerup Kommune vandt i 2020 en pris for den største stigning i søgningen mod erhvervsuddannelserne. Ballerup Kommune har blandt andet udarbejdet et agentforløb, hvor eleverne får konkret erfaring med at være på en erhvervsskole og speeddating-arrangementer, hvor eleverne møder alle uddannelserne. Der er også lavet en adoptionsordning, hvor skoleklasser adopteres af lokale virksomheder. Det har været en stor succes.

Teknologi og innovation integreres i undervisningen³

I Rødovre kommune indgår teknologi og innovation som en dimension i skolens pædagogdidaktiske aktiviteter fra 0.-9. klasse, og dimensionens kompetencemål knyttes til læringsforløb i fagrækken. Det er også oprettet som et obligatorisk fag fra 6.-8. klasse på to timer om ugen. Det er timerne fra den understøttende undervisning, der er konverteret til timerne i faget. Rødovre er et godt eksempel på en indsats, der er sket i samarbejde mellem praktikerne og politikerne og over i en indsats for alle skoler.

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Claus Rosenkrands Olsen

Uddannelseschef

+45 2949 4696

CRO@DANSKERHVERV.DK

Læs mere om uddannelse

Brug for uddannelsesinvesteringer

Alt for mange unge ender uden erhvervskompetencegivende uddannelse, og der er brug for at frigøre midler til at investere i tiltag, der kan medvirke til at ændre på dette. Den sociale arv slår fortsat tydeligt igennem, og der er derfor behov for særligt fokus på de store grupper af unge, som i dag har det svært i uddannelsessystemet. Dansk Erhverv har fremlagt en investeringsplan på samlet 3,5 mia. kr., som har fokus på bl.a. investeringer i praksisfaglighed i skolen, teknologi-forståelse og en styrket forberedende grunduddannelse

Link: <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2021/marts/ny-investeringsplan-for-uddannelsessystemet2/>

² Ballerup Kommune vinder pris. Har største stigning i søgning til erhvervsuddannelserne. Børne- og Undervisningsministeriet, juni 2020.

³ Teknologi og innovation som dimension og fag. Rødovre Kommune, april 2018.